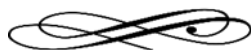

5. Україна пододала кризовий поріг за кількістю ВПО: Верещук уточнила цифри. УНІАН: інформаційне агентство: вебсайт. URL: <https://www.unian.ua/society/vereshchuk-utochnila-skilki-vpo-zareyestrovano-v-ukrajini-v-berezni-12167304.html>

6. Ярема І. Цифрові комунікації як інструмент інноваційної діяльності публічних бібліотек України. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2022. № 10. С. 49–59. URL: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269461/266089>

*Марчак О. І., аспірант кафедри інформаційних технологій,
Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ*

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ФАХІВЦЯ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЇ СПРАВИ В КОНТЕКСТІ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОГРЕСУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Епоха комплектування, каталогізації та класифікації друкованих носіїв, як основних бібліотечних операцій залишилася в минулому. Сьогодні фахівці бібліотечно-інформаційної справи виступають у ролі навігаторів знань і фасилітаторів змін, намагаючись задовольнити спеціальні потреби своїх користувачів. Тим паче, що назріла необхідність залучати передові технологічні інструменти та методи в бібліотечних операціях [2].

Стрімкий технологічний прогрес у ХХІ ст. вплинув на роботу бібліотеки – майже усі функції її були трансформовані завдяки досягненням у галузях електроніки, комп'ютеризації та телекомунікацій. Утворилося нове інформаційне середовище, яке вимагає від бібліотечних фахівців нових навичок, пов'язаних з пошуком, обробкою та використанням інформації. Нині під тиском змін фахівці бібліотечно-інформаційної справи змушені зосереджуватися на прискоренні технологій, інноваціях, технічних складнощах, соціальних і правових питаннях, ризиках, компетентностях та ін. Ці зміни впливають на роль бібліотекарів та інформаційних фахівців, підштовхуючи їх до переосмислення стратегії конструювання власної професійної ідентичності.

Сьогодні вже ні в кого у світі та в Україні не викликає сумніву той факт, що фахівці бібліотечно-інформаційної справи потребують постійної перекваліфікації та переключення фокусу уваги з традиційних бібліотечних операцій на орієнтовані на клієнтів автоматизовані інформаційні послуги, створені за допомогою онлайн / офлайн баз даних, електронних ресурсів, електронних журналів, мереж і консорціумів тощо. Сьогодні вже достатньо бібліотек використовують комп'ютери і новітні технологічні інструменти для виконання різноманітних бібліотечних операцій: придбання, обробка, контроль серійних видань та надання різних комп'ютеризованих послуг користувачам [5].

Сучасні фахівці з інформаційних технологій вчать інтегрувати ці технології в формат сервісу та послуг не тільки для задоволення поточних потреб користувачів, але й для того, щоб підготувати їх до вимог цифрового суспільства, де інформація транслюється, обробляється та використовується з віддалених місць за допомогою нових технологій [4]. Щоб досягти цього, бібліотекарі повинні знати не тільки нові технологічні інструменти, але й набути навичок їх використання в бібліотечному обслуговуванні. Фахівці бібліотечно-інформаційної справи XXI ст. працюють з користувачами, які вважають, що вся необхідна їм інформація знаходиться в інтернеті. Щоб задовольнити потреби цих нових користувачів, вони мають ознайомитися та опанувати сучасні технології. Погоджуючись з цим, Дж. Джатто додає, що ми живемо в епоху флексибільності інформаційних ресурсів та їх використання [3], і з огляду на те, як бібліотеки все активніше перетворюються на глобальні колекції цифрового контенту, користувачі хочуть, щоб інформація була доступна їм на кінчиках пальців, а тому здатність бібліотекарів полегшувати пошук і доставку ресурсів є імперативною.

М. Триведі стверджує, що у XXI ст. користувачі більше не задоволені ресурсами традиційних бібліотек і прагнуть опцій, які зараз надає динамічна цифрова бібліотека [5]. Web вимагає від фахівців бібліотечно-інформаційної справи технологічної оснащеності та обізнаності. Від них очікується, що вони будуть активно брати участь у дослідженні та застосуванні нових технологій у своїх закладах. Впроваджуючи різноманітні цифрові вебпроекти, ініціативи та інфраструктури, вони зберігають, розширюють і полегшують доступ до інформації та знань як вагомому складника науково-інтелектуальної та культурної спадщини людства.

До того ж бібліотечні фахівці на сучасному етапі повинні відігравати ключову роль у розробці інформаційної політики закладу, гарантуючи, що доступ до всіх інформаційних ресурсів – від внутрішніх записів до зовнішніх баз даних – надається стратегічно ефективним та економічно рентабельним способом. Вони можуть використовувати Google Drive, Google docs, Instant Messaging (IM), Skype, Twitter, Wiki тощо, а також виробляти навички роботи з соціальними мережами для обміну знаннями. Соціальні мережі сьогодні забезпечують обмін ідеями, зображеннями, публікаціями та інтересами в межах різних професійних цехів. Вони забезпечують інноваційний та ефективний спосіб підключення користувачів у всьому світі. LinkedIn, Myspace, Facebook, Blogs та ін. створюють спільноти, які дають змогу користувачам переглядати профілі своїх друзів, тобто соціальні мережі – це більше, ніж просто засіб пошуку інформації. Вони передбачають мережевий обмін інформацією чи знаннями за допомогою сучасних гаджетів, як-от смартфони чи комп'ютери, за допомогою платформи (вебсайта).

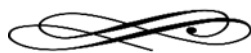
У лексиконі фахівця бібліотечно-інформаційної справи соціальні медіа є ще одним сучасним словом для позначення «обміну ресурсами», «обміну знання-

ми», «консорціуму», «мережі», «бібліотечної співпраці», «сервісу відкритого доступу», Web 2.0, 3.0, 4.0 та «Бібліотечного альянсу». Вони надають бібліотечним працівникам додаткові можливості для промоцій бібліотечних послуг серед молоді аудиторії, замість того, щоб чекати, коли вона звернеться сама [1].

Отже, приголомшливий розвиток інтернету, поширення електронних комунікацій та носіїв інформації загалом змінили структуру професійної ідентичності фахівця бібліотечно-інформаційної справи у XXI ст. Перевантаження інформацією стає все більшою проблемою, і бібліотечні працівники виявляються потрібними як ніколи, щоб фільтрувати та надавати якісну інформацію своїм користувачам. Для цього вони повинні реструктурувати професійну ідентичність, набути необхідних навичок, а головне – продовжувати вчитися і оновлювати свої знання. Регулярне навчання та відвідування конференцій і семінарів, де представлені найкращі та передові світові практики, забезпечить високий рівень бібліотечного сервісу в еру цифрових технологій.

Список використаних джерел

1. Соціальні медіа для бібліотек: середовище, ресурс, сервіс: матеріали круглого столу, Харків, 31 жовтня 2017 року / редкол.: І. В. Киричок, Т. Б. Павленко, Н. Д. Гаєва; Харківський національний медичний університет. Харків: ХНМУ, 2017. 100 с.
2. Bashorun D. M., Isah V. V. Digitization skills for librarians' needs. *Research Quarterly*. 2011. № 4(2). P. 27–41.
3. Jatto J. C. Managing people in organization. *Journal of Management and Planning*. 2018. № 2(4). P. 31–46.
4. Johnson M. P. Connecting teacher librarians for technology integration leadership. *School Libraries World Wide*. 2012. Vol. 18(1). P. 18–33.
5. Trivedi M. Digital libraries: Functionality, usability and accessibility. *Library Philosophy and Practice*. 2010. URL: <http://www.unlib.unledu/lpp/trived-diglibttm>

**Федотова О. О., д-р іст. наук;
Павловська В. С., здобувач вищої освіти,
Маріупольський державний університет, м. Київ**

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТ ТА ЙОГО ВЛАСТИВОСТІ

Сучасне суспільство все більш орієнтоване на комунікацію за допомогою електронних засобів, уміння оперативної передачі інформації, її накопичення, вихід у світові електронні мережі та застосування новітніх розробок у поточній діяльності. Прискорений розвиток інформаційних технологій та світової мережі